

Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest ROMÂNIA 2018-2023

PLAN DE ACȚIUNE PENTRU SECTORUL ECOLOGIC

SME ORGANICS
Interreg Europe

SIGLA ECOLOGICĂ A UE

Agricultura ecologică este o modalitate de a produce alimente care are în vedere respectarea mediului înconjurător. Aceasta include toate tipurile de produse, cum ar fi fructe, legume, carne, lapte, vin, brânzeturi, ouă, cereale, cafea, ciocolată, pește și fructe de mare.

Ce anume
garantează
această siglă?

1. Codul organismului de control
2. Originea produsului

Certificarea de către BE-BIO-01¹
Agricolă UE²

Producție
durabilă

Protecția
mediului

Calitate

Standarde
privind bunăstarea
animalelor

Efectiv de animale
în aer liber

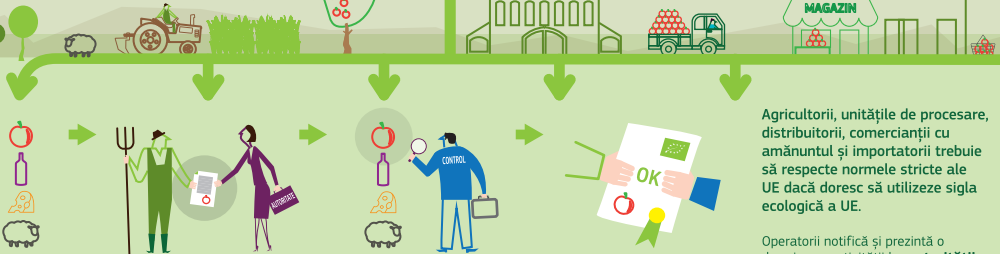
Producție

OMG-uri
interzise!

Utilizarea
pesticidelor
limitată

Procesare

Distribuție & vânzare

Agricultorii, unitățile de procesare, distribuitorii, comercianții cu amănuntul și importatorii trebuie să respecte normele stricte ale UE dacă doresc să utilizeze sigla ecologică a UE.

Operatorii notifică și prezintă o descriere a activităților lor **autorității** responsabile de controalele ecologice din statul membru respectiv;

Operatorii sunt supuși **unor inspecții** efectuate de un organism public sau privat. Dacă rezultatele sunt pozitive, operatorii primesc un certificat și își pot comercializa produsele ca fiind ecologice;

Operatorii sunt inspecțiați cel puțin **o dată pe an** pentru a asigura respectarea normelor ecologice.

Atunci când achiziționați alimente certificate ecologic, puteți avea certitudinea că au fost produse în conformitate cu normele stricte ale UE în materie de mediu și bunăstarea animalelor și că au fost supuse unor controale regulate.

PLAN DE
ACȚIUNE
PENTRU
SECTORUL
ECOLOGIC

Scopuri și obiective

Sumar executiv

Arii de intervenție și
Măsuri/ Acțiuni

Situția actuală

For Regional pentru Sectorul Ecologic

Sumar executiv

Planul Regional de Acțiune pentru Sectorul Ecologic, constituie o premieră în România și își propune dezvoltarea sustenabilă a agriculturii ecologice pe lanțul de valoare în următorii 5 ani, prin propunerea de acțiuni concrete, subsumate unor obiective strategice și specifice.

Planul Regional de Acțiune se ancorează în **Planul European de Acțiune pentru Agricultură Ecologică** lansat de Comisia Europeană în anul 2014, fiind în concordanță atât cu Politică Agricolă Comună (PAC) cât și cu Politică de Coeziune a Uniunii Europene. Elaborarea acestui document se bazează pe metodologia proiectului SME Organics, cu aportul celor mai importante organizații care susțin

dezvoltarea agriculturii ecologice din Europa, IFOAM-EU și FiBL din Elveția, prin interacțiunea cu exemplele de succes din regiunile partenere și prin contribuția semnificativă a membrilor Comitetului Regional de Reprezentanți (CRR) al proiectului. CRR este format din reprezentanții a 35 de organizații relevante pentru sectorul ecologic din Regiunea Nord-Vest și reprezintă un adevărat **For Regional pentru Agricultură Ecologică**, constituit pe lanțul de valoare al sectorului ecologic, cu o pondere semnificativă alocată instituțiilor care asigură guvernarea locală și regională. În componența Comitetului se regăsesc: autorități publice locale, agenții guvernamentale de finanțare pentru mediul rural și urban, organisme

de inspecție și certificare ecologică, universități, licee cu profil agricol și institute de cercetare, clustere și asociații cu profil agro-alimentar și ecologic, GALuri și nu în ultimul rând operatori certificați ecologic - producători, procesatori, comercianți.

Analiza detaliată a sectorului ecologic din Regiunea Nord-Vest în context național și european, coroborată cu aportul principalelor organizații și autorități în domeniu, precum și cu oportunitățile de finanțare actuale, au stat la baza elaborării unui plan fundamentat și realist, care reflectă nevoile locale identificate pe toate componentele lanțului de valoare, inclusiv de guvernanță.

Agricultura ecologică s-a dezvoltat constant în România în ultimii 20 de ani, în baza legislației naționale introdusă începând din anul 2000 și a celei europene, la care ne-am aliniat după aderarea în Uniunea Europeană, în 2007. În condițiile în care cadrul instituțional, legal și financiar sunt reglementate, există arii care necesită susținere în vederea unei dezvoltări sustenabile a sectorului, precum procesare și comercializare, piața ecologică locală/regională/națională, informare și conștientizare, consultanță și educație, cercetare și inovare.

Obiectivul Planului de Acțiune Regional este de a evidenția ariile prioritare necesare a fi îmbunătățite, precum și măsurile și acțiunile recomandate a fi derulate în următorii 2-4 ani în acest scop. Sunt evidențiate de asemenea potențialele surse de finanțare precum și organizațiile cele mai potrivite să deruleze acțiunile, pentru a asigura o planificare realistă în vederea implementării acțiunilor propuse.

Implementarea Planului de Acțiune în perioada 2018 - 2020/2023 va depinde în egală măsură de implicarea autorităților publice la nivel de politici suport și programe de finanțare cât și de inițiativele private, la nivel de ferme, firme, asociații și GALuri, de a depune și derula proiecte și acțiuni în direcțiile propuse. Pentru succesul implementării, este necesară ancorarea în sursele de finanțare existente precum și în viitoare parteneriate public-private sau viitoare alocări publice pe baza nevoilor stringente semnalate. ADR Nord-Vest va asigura monitorizarea implementării Planului de Acțiune Regional până la finalizarea proiectului SME Organics, în 2020.

Situația Actuală

Indicatori cheie 2016

NIVEL MONDIAL ȘI EUROPEAN

Agricultura ecologică devine un fenomen global:

58 mil ha și 2,7 mil producători în 178 de țări, de la doar 200.000 ha în anul 2000

Suprafață ecologică UE28

12,1 mil ha - 21% din suprafața ecologică globală, de la 5,7 mil în 2002; 6,7% din total suprafață agricolă, de la 3,6% 2004

Piața ecologică

80 mld Euro piață globală, creștere anuală medie de 16%
Cele mai mari piețe eco: SUA - 35.8 mld euro și Germania - 9,5 mld euro
Cel mai mare procent de piață eco: Danemarca - 8,4% produse ecologice
Cel mai mare consum/locuitor: Elveția - 262 euro/loc

Operatori ecologici UE28

368.292 operatori, din care 82,6% producători/ferme
60.000 operatori în Italia, 42.500 în Franța, 38.500 Germania

Lideri mondiali:

Australia - 22,7 mil ha EU:
Spania - 2 mil ha, Italia - 1,5 mil ha, Franța - 1,4 mil ha
Cele mai mari % ecologice în suprafața agricolă:
Liechtenstein - 30 %, Austria - 21.3 , Suedia - 17%

NIVEL NAȚIONAL

țara cu cele mai multe exploatații agricole din Europa (1/3), datorită gradului de fragmentare foarte ridicat (multe exploatații individuale cu o dimensiune medie foarte mică, număr redus de ferme).

aproape jumătate din populația țării localizată în mediul rural

226.309 ha suprafața ecologică, inclusiv în curs de conversie (locul 11 în UE) - se remarcă scăderea suprafeței certificate începând cu anul 2012

doar 2,1% din terenurile agricole sunt în sistem ecologic

Tulcea (30.750 ha) și Timiș (30.455 ha) sunt județele cu cele mai întinse suprafețe ecologice din țară (27% din suprafața ecologică națională)

pe 28% din terenurile ecologice din țară se cultivă cereale (procent peste media UE), iar mai mult de 25% o reprezintă pășunile;

principalele produse ecologice: grâu, porumb, floarea soarelui, rapiță, soia, struguri, fructe de pădure;

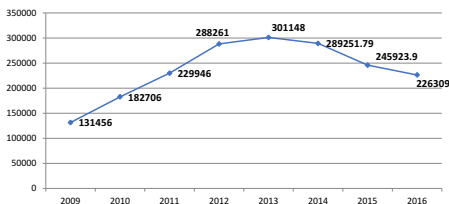
283.486 de capete șeptel ecologic, majoritatea păsări de curte și ovine

10.562 operatori ecologici (locul 7 în UE), în scădere constantă din 2012; 95% dintre operatori sunt producători (procent cu mult peste media UE), 160 procesatori, 244 comercianți, 35 exportatori și 26 importatori

județele cu cei mai mulți operatori ecologici: Alba (2131), Suceava (950), Cluj (690)

80 de milioane euro - piața produselor ecologice (2014), cu o cotă foarte mică de doar 3,7 euro/ locuitor.

Suprafața certificată ecologic în România
- hectare, inclusiv în conversie -

NIVEL REGIONAL

45% din populația regiunii localizată în mediul rural

20.200 ha suprafața ecologică, inclusiv în curs de conversie, (9% din suprafața ecologică în România): Cluj - 6018 ha, Bistrița Năsăud - 5280, Satu Mare - 3435

variații mari în județele Bistrița-Năsăud, Sălaj (descreștere a suprafeței certificate cu 63% față de 2014) și Maramureș (scădere cu 75% față de 2014) și

doar 1,4% din terenurile agricole din regiune sunt ecologice

30% din terenurile ecologice din regiune sunt culturi agro-alimentare (exceptând culturile pentru hrana animalelor), cele mai extinse fiind: 1131 ha culturi de pruni (jumătate în SM), 681 ha meri (MM și BN), 640 ha porumb (1/3 în SJ), 520 ha soia (SM), 539 ha grâu (1/2 SM), 273 ha grâu dur, 291 ha nucifere, 168 ha cătină, 143 ha ovăz, 117 ha floarea soarelui, 111 ha viță de vie (CJ și BH) și 142 ha floră spontană, plante medicinale și aromatice, (2/3 în SM)

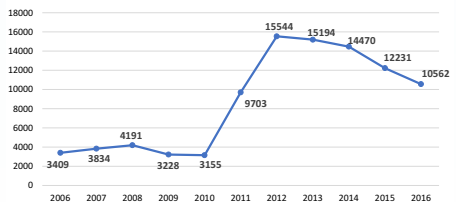
37.421 capete șeptel ecologic, din care 66% ovine

3261 operatori ecologici, 28% dintre operatorii ecologici din România (Regiunea NV locul II în ierarhia națională după Regiunea Centru), din care doar 3% sunt firme/ferme, restul fiind exploatații individuale

97,5% dintre operatorii din regiune sunt producători (peste media națională), doar 29 de procesatori și 34 de comercianți certificați.

puține produse ecologice procesate în regiune: lapte și produse lactate, sucuri de fructe (mere și cătină), produse apicole (miere și polen), făină și batoane pe bază de cereale

Numărul operatorilor ecologici în România

ANALIZA SWOT A În Regiunea de dezvoltare

Principalele puncte tari și oportunități:

- condiții naturale favorabile (calitatea terenurilor, clima)
- pondere mare a populației localizată în zonele rurale, implicată în agricultură
- utilizarea în general scăzută a îngrășămintelor chimice și a erbicidelor
- mediu educațional bine dezvoltat: licee cu profil agricol și alimentară și două universități cu profil agro-alimentar în regiune
- entități de C&D bine reprezentate pentru sectorul agroalimentar: universități și institute de cercetare
- sector ITC bine dezvoltat, care poate sprijini platformele comerciale on-line și inovațiile în domeniul agro-alimentar
- existența lanțurilor de valoare tradiționale și a legăturilor directe între producător și consumator prin intermediul coșurilor familiale (inclusiv produse ecologice, dar nu exclusiv)
- oportunități de finanțare disponibile, atât prin Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)/ Politica Agricolă Comună (PAC) cât și prin alte Programe Operaționale (Regional - POR, Capital Uman - POCU, Competitivitate - POC), dar și prin schemele de finanțare naționale
- existența clusterelor funcționale cât și a asociațiilor profesionale care pot încorpora obiective ecologice și să întreprindă acțiuni adecvate realizării acestora
- aprobarea programului de furnizare de fructe și legume în școli publice, precum și programul pilot pentru masa caldă, perspective viitoare pentru creșterea consumului de produse ecologice (stabilirea unei cote de achiziții de produse ecologice) conform recomandărilor de realizare a achizițiilor verzi la nivelul Uniunii Europene, inclusiv în domeniul agroalimentar
- existența GAL-urilor (Grupurile de acțiune locale public-private), finanțate prin PNDR, care au o strategie proprie de planificare și implementare și care pot răspunde nevoilor specifice ale fiecărui teritoriu inclusiv pentru componenta ecologică
- existența pe piață a unor inputuri inovative (sămânță și material săditor, bio-fertilizatori, bio-stimulatori), noi tehnologii de prelucrare, mai performante și mai eficiente, care ar putea fi adoptate
- dezvoltarea agriculturii ecologice prin suport IT, prin tehnici de producție (precum agricultura de precizie) și prin e-marketing (platforme on-line de comercializare)

Formularea problemelor majore - pentru identificarea ariilor prioritare

- utilizarea insuficientă a potențialului ecologic de producție
- infrastructură de procesare a produselor ecologice foarte slab dezvoltată și valoare adăugată scăzută a ofertei de produse ecologice
- canale de distribuție și puncte de vânzare a produselor ecologice slab dezvoltate
- concept neclar la nivelul informațiilor publice, a conceptului de produs ecologic și a ofertei de produse ecologice locale/naționale)
- cerere și consum scăzute pentru produsele ecologice (datorită informării neadecvate sau insuficiente a consumatorilor, precum și datorită faptului că nu există cerere din partea instituțiilor statului/ a consumatorilor publici)
- lipsa cererii de servicii de cercetare-dezvoltare-inovare în sectorul ecologic
- bariere financiare și instituționale pentru operatorii în sistem ecologic
- colaborare slabă atât verticală cât și orizontală pe lanțul de valoare al sectorului ecologic (piață a produselor ecologice sub-dezvoltată)

SECTORULUI ECOLOGIC

Nord-Vest, România

Principalele puncte slabe și amenințări majore:

- număr mic de firme / ferme în domeniul ecologic
- grad ridicat de fragmentare a suprafețelor ecologice, în proprietatea persoanelor fizice/ P.F.A-uri
- puține structuri asociative și lipsa unor asociații de producători ecologici
- lipsa unităților de procesare, foarte puțini procesatori, produse fără valoare adăugată ridicată
- conștientizare redusă în ceea ce privește produsele ecologice (foarte des confundate, în special cu cele tradiționale sau doar provenite "de la țară"), lipsa informațiilor destinate consumatorilor, prin urmare lipsa de încredere în produsele ecologice
 - lipsa organizării lanțului valoric (ecologic), lipsa canalelor de marketing și distribuție exclusiv pentru produsele ecologice, lanțul de distribuție pentru produsele ecologice este foarte scăzut în România și în Regiunea Nord-Vest: puține magazine dedicate, nicio piață dedicată, lipsa oricărei oferte HORECA (produse procesate în sistem de restaurant sau catering), sisteme de livrare la domiciliu care nu sunt neapărat fiscalizate
- lipsa cererii de produse ecologice din partea statului/ a consumatorilor publici (școli, spitale, cantine)
- sistem de instruire și consiliere slab dezvoltat, atât oferta din mediul public cât și cea din mediul privat, care nu sunt dedicate exclusiv agriculturii ecologice - lipsa specialiștilor locali pentru agricultura ecologică
- lipsa sprijinului financiar oferit în mod direct de către autoritățile locale/ regionale
- activități de cercetare și dezvoltare: lipsa laboratoarelor acreditate pentru efectuarea testelor necesare conform legislației privind agricultura ecologică
- nivelul scăzut al standardului de viață, niveluri scăzute de venit ale majorității populației - barieră pentru achiziționarea de produse ecologice, care sunt mai scumpe
- încheierea acordurilor de plată multianuale cu APIA conduce la o scădere severă a numărului de operatori ecologici care rămân fără subvenții, iar mulți nu reaplică din cauza unor condiții complicate și întârzieri în plățile anterioare
- costul ridicat al taxei de certificare este dificil de suportat fără sprijin financiar
- importul masiv al produselor ecologice, în cadrul comerțului liber pe piața unică
- legislație națională mai restrictivă decât cea a UE în domeniul agriculturii ecologice - birocrație, obligativitatea înregistrării anuale la Direcțiile pentru Agricultură Județene
- lipsa predictibilității mediului politic și fiscal al politicilor agricole și schimbări frecvente ale cadrului instituțional
- sector foarte centralizat, politici publice locale / regionale inexistente (în sectorul agricol / ecologic) - nu există politici și programe adaptate specificului anumitor regiuni
- lipsa unei viziuni regionale (nicio autoritate regională dedicată domeniului agricolă și dezvoltare rurală), nu există o colaborare vizibilă a celor 6 județe din regiune din punct de vedere al sectorului ecologic

Misiune - Viziune

O Europă mai ecologică

PRODUSE ECOLOGICE LA ORICE MASĂ:

- Decidenții și cetățenii ajung să recunoască contribuția sectorului ecologic și să îl promoveze
- Cetățenii vor continua să aleagă produsele ecologice și vor avea acces facil la acestea
 - Peste jumătate din exploatațiile agricole din Europa vor deveni ecologice

ÎMBUNĂTĂȚESTE - INSPIRĂ - LIVREAZĂ

- Sistemele agricole ecologice sunt flexibile, își îmbunătățesc continuu performanțele și inspiră schimbare, inovație
- O transformare de paradigmă în cunoștințe, educație și învățare, care reconectează societatea cu sectorul agro-alimentar
- Produsele certificate ecologic contribuie la asigurarea unei alimentații sănătoase și sustenabile

RAPORTUL CORECT MUNCĂ - PLATĂ

- Fermierii și operatorii sunt remunerați corespunzător: valoarea și efortul sunt distribuite în mod echitabil
- Noi modele de administrare a afacerilor și de comunicare, care generează încredere între toți actorii implicați
- Costurile de mediu, sociale și de sănătate publică, precum și beneficiile aduse, sunt reflectate just în subvențiile acordate și în costul produselor

IFOAM

Viziunea pe termen lung [2035] din Planul de Dezvoltare Regională 2014-2020

Comunitățile din Regiunea Nord-Vest (Transilvania de Nord), respectând principiile dezvoltării durabile, înțeleg să valorifice împreună, resursele naturale, materiale, umane, tradițiile istorice și interculturale în scopul unei dezvoltări susținute, constante, care face din Transilvania de Nord una dintre cele mai dinamice regiuni europene

Obiective strategice și operaționale

DEZVOLTAREA SECTORULUI ECOLOGIC PRIN ÎMBUNĂTĂȚIREA COMPETITIVITĂȚII OPERATORILOR

- Consolidarea agriculturii ecologice prin susținerea producției în sistem ecologic, asigurând o creștere cu 40% a suprafețelor certificate, respectiv o cotă de 2,5% din totalul suprafețelor agricole din regiune (în prezent cota este de 1,6%) și o creștere a numărului de operatori cu 20%
- Dezvoltarea capacității de procesare de produse ecologice, la 60 de procesatori cu o ofertă de minim 120 de produse locale (în prezent există 30 de procesatori în regiune)
- Creșterea competențelor operatorilor - 1000 de operatori care să beneficieze de instruire și/sau consultanță de specialitate
- Creșterea impactului CDI asupra sectorului ecologic - 50 de operatori care vor beneficia de servicii de cercetare-dezvoltare-inovare locale/naționale, 20 de inovații introduse pe piață

DEZVOLTAREA UNUI LANȚ DE VALOARE EFICIENT

- Îmbunătățirea sistemului de distribuție și vânzare a produselor ecologice - 50 de noi canale (din care 20 de unități publice de catering), creșterea vânzărilor cu 20%
- Promovare intensă a produselor ecologice - 1000 de produse/ operatori promovați
- Realizarea de sinergii prin întărirea colaborării între organizațiile și operatorii care activează în sector

CREȘTEREA CERERII / A CONSUMULUI DE PRODUSE ECOLOGICE

- Creșterea gradului de conștientizare privind produsele ecologice - 50.000 persoane mai bine informate
- Încurajarea cererii și a ofertei de servicii de catering din materii prime ecologice, atât furnizori publici cât și privați

DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE REGIONALE PENTRU SUSTINEREA SECTORULUI ECOLOGIC

- Întărirea capacității administrative a sectorului public (inclusiv instruirea experților de specialitate)
- Îmbunătățirea cadrului legislativ
- Întărirea mecanismelor de colaborare public-private

1. SUSȚINEREA PRODUCȚIEI ÎN SISTEM ECOLOGIC

1.1. **Acordare de sprijin financiar producătorilor**, pentru a compensa costurile crescute și randamentele reduse asociate cu producția ecologică, inclusiv pentru taxa de certificare, aprovizionarea cu semințe și material vegetativ săditor, achiziția de bio-fertilizatori, bio-fungicide și insecticide

1.2. **Certificarea suprafețelor** din Zonele NATURA 2000, HNV (High Natural Value) , Zone Montane, în special pășuni și suprafețele forestiere deținute de ocolurile silvice - pentru obținerea de culturi ecologice din flora spontană și hrană pentru animale ecologice

1.3. Constituirea unei **Bănci de Semințe Ecologice** pentru asigurarea disponibilității materiei prime pentru producători

2. DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII DE PROCESARE DE PRODUSE ECOLOGICE

2.1. **Sprijin financiar pentru procesatori**, cu asigurarea unei cofinanțări minimale (în principal pentru infrastructură, dar și pentru aprovizionare cu materii prime ecologice)

2.2. Dezvoltarea unor **infrastructuri comune de procesare** (publice sau private) - fabrici de procesare a produselor lactate, vegetale, de panificație, moară, abator, etc.

2.3. Sprijinirea dezvoltării și **absorbției de materii prime ecologice în alte sectoare non-agricole** precum cosmetice și produse de curățare, farmaceutice, materiale de construcții, textile, etc.

3. CREȘTEREA COMPETENȚELOR OPERATORILOR ȘI EXPERTILOR

3.1. **Producție** - Sesiuni de instruire și consiliere tehnică **pentru fermieri** pentru a asigura conversia la agricultura ecologică /sau pentru a susține practicile de agricultură ecologică

3.2. **Procesare** - Instruire și consultanță tehnică personalizată **pentru procesatorii în sistem ecologic**

3.3. **Procesare** - **Cursuri pentru bucătari** pentru a învăța modul de a procesa produse ecologice

3.4. **Promovare, marketing și vânzare** - Cursuri de marketing, promovare și vânzări pentru operatorii ecologici

Indicator de rezultat

Grupul țintă

Implementare

Finanțare

creștere cu 40% a suprafețelor certificate, respectiv o cotă de 2,5% din totalul suprafețelor agricole din regiune (în prezent cota este de 1,6%) și o creștere a numărului de operatori cu 20%

30.000 ha ecologice 3600 producători ecologici	Producători	APIA DAJ	PNDR MADR
5.000 ha ecologice 30 ocoluri silvice și 100 arii protejate certificate	Ocoluri silvice/ Producători	APIA Organisme de inspecție și certificare	PNDR
1 Bancă semințe ecologice	Producători	DAJ USAMV	MADR

60 de procesatori cu o ofertă de minim 120 de produse locale (în prezent 34 de operatori în regiune)

90% finanțare 60 procesatori	Procesatori	APIA GAL	PNDR
10 infrastructuri comune	Procesatori	DAJ Asociații agro-alimentare	MADR CJ
20 IMM-uri care folosesc materii prime ecologice	Procesatori	ADR NV AFIR DAJ	POR POC PNDR MADR

1000 de operatori și 200 de experți care să beneficieze de instruire și/sau consultanță de specialitate

1000 fermieri instruiți	Producători	GAL, Asociații DAJ	PNDR MADR
100 procesatori instruiți/consiliați	Procesatori	GAL, Asociații DAJ	PNDR MADR
50 participanți HoReCa instruiți	Procesatori	Asociații HoReCa	POCU
300 operatori instruiți	Toți operatorii	Asociații GAL, ONG-uri	POCU PNDR

ARII PRIORITARE / MĂSURI

3.5. **Specialiști tehnici** - Sesiuni de formare dedicate personalului birourilor de consultanță publică

3.6. **Specialiști tehnici - Centru de Resurse în Agricultură Ecologică/ Platforma Academia BIO** - bază de date cu specialiștii și tehnicienii locali, pe arii de competență (inclusiv fermieri care doresc să împărtășească din experiența proprie)

4. INTENSIFICAREA PROMOVĂRII PRODUSELOR ECOLOGICE

4.1. Sprijin pentru **participarea operatorilor ecologici la târguri și expoziții**, în țară și în străinătate

4.2. **Standuri dedicate** cu produse ecologice în piețele agro-alimentare și la evenimente de profil și **marcate corespunzător**

4.3. Organizarea de **târguri ecologice dedicate** (festivaluri anuale, târguri / piețe periodice non-permanente și locale)

4.4. Dezvoltarea unui **brand regional Produs în Transilvania**, cu includerea și marcarea produselor ecologice și a celor tradiționale

4.5. **Stimulente pentru activitatea desfășurată în sectorul ecologic** (organizarea de concursuri - satul/ zona cea mai ecologică, restaurantul/ meniul cel mai ecologic, etc.); certificat ECO pentru localitățile unde producția/consumul au o pondere ridicată

4.6. **Înființarea de Birouri Regionale pentru Export**, pentru produse agro-alimentare, inclusiv ecologice

5. CREȘTEREA GRADULUI DE CONȘTIENȚIZARE ÎN PRIVINȚA PRODUSELOR ECOLOGICE (EXISTENȚĂ, CERTIFICARE, LOGO, CALITATE, BENEFICII)

5.1. **Campanie națională de conștientizare ALEGE ECOLOGIC** (radio, TV, caravane în teritoriu, on-line) pentru a informa populația despre existența și calitatea produselor ecologice și de în scopul identificării corecte a logo-ului pe etichetă

5.2. **Sesiuni de informare** (inclusiv cu degustare) pentru diferite tipuri de consumatori **la locația lor** (grădinițe, școli, universități, corporații, autorități locale)

5.3. **Ferme/ stațiuni agro-pedagogice ecologice** - derularea de programe școlare de schimb de bune practici (și evenimente de tipul Porți deschise publicului) pentru facilitarea contactului direct cu consumatorii de la cele mai fragede vârste

5.4. **Înființarea unei Rețele de ferme agro-pedagogie tematice / ferme sociale/ turistice** (specializate pe diverse culturi, animale, produse prelucrate)

Indicator de rezultat	Grupul țintă	Implementare	Finanțare
60 experți instruiți	Experți publici	DAJ	MADR
1 Centru 200 specialiști în baza de date	Experți publici și privati	ITAE FNAE DAJ	MADR

1000 de produse/ operatori promovați

100 operatori	Toți operatorii	Operatori, Asociații	MMACA MADR
100 standuri marcate	Toți operatorii	Asociații Comerțianți	MADR CJ Surse private
10 evenimente	Toți operatorii	Asociații locale (publice, private)	MADR CJ
1 brand regional	Producători Procesatori Distribuitori	Clustere FNAE	CJ
10 evenimente	Primării, entități HoReCa	DAJ Asociații locale	MADR CJ
20 operatori sprijiniți	Distribuitori	Clustere	Surse private

50.000 persoane mai bine informate

50.000 persoane informate	Persoane	MADR Asociații	MADR CJ
50 sesiuni, 1000 persoane beneficiare	Persoane (copii, studenți, reprezentanți firme, funcționari publici)	Asociații Ecologice	MADR CJ
10 ferme 10 școli 500 vizitatori	Profesori, elevi	Asociații agro-alimentare/ ecologice	MADR CJ
1 rețea cu 20 ferme	Ferme - producători, proce- satori	Asociații județene GAL-uri	CJ ? PNDR?

ARII PRIORITARE / MĂSURI

6. ÎMBUNĂȚĂȚIREA SISTEMULUI DE DISTRIBUȚIE ȘI VÂNZARE A PRODUSELOR ECOLOGICE

6.1. Dezvoltarea lanțurilor scurte de distribuție între producători/ procesatori și consumatori individuali, privați și/sau publici (coșuri verzi, acorduri cu unități publice și private, alte forme)

6.2. Înființarea punctelor de vânzare/ magazine cu specific BIO în orașe, inclusiv pentru produse proaspete, neprocesate

6.3. Creșterea capacității logistice a distribuitorilor de produse ecologice - suport pentru depozitare și distribuție, extinderea canalelor de distribuție

6.4. Elaborarea rapoartelor periodice prin aplicarea anchetelor de consum (comportamentul consumatorului) și diseminarea informației în vederea orientării furnizării de produse ecologice adaptate nevoicilor pieței locale / regionale/ naționale

6.5. Desfășurarea unui program de etichetare pentru unitățile de catering private și publice pentru marcarea utilizării produselor ecologice în realizarea meniurilor

7. CREȘTEREA IMPACTULUI CDI ASUPRA SECTORULUI ECOLOGIC

7.1. Înființarea unui Centru de Certificare a Calității și Autenticității produselor, atât pentru servicii de trasabilitate și verificare a autenticității produselor certificate cât și pentru servicii de testare necesare exportatorilor și /sau solicitate de organismele de inspecție și certificare (care în prezent nu se mai asigură în România de niciun laborator/ institut de cercetare)

7.2. Dezvoltarea de noi semințe și material săditor - crearea de soiuri hibride pe baza fondului genetic autohton, cu calități fiziologice durabile, adecvate consumului, rezistențe la boli și dăunători, cu capacitate biologică sporită de suprimare a buruienilor, care să permită excluderea folosirii pesticidelor chimice

7.3. Dezvoltarea de eco/bio-fertilizatori, bio-stimulatori, bio-fungicide și bio-insecticide pentru protecția și stimularea producției ecologice

7.4. Dezvoltarea de produse inovative conexe: precum produse cosmetice, ambalaje inteligente, materiale textile, materiale de construcții, etc

8. ÎMBUNĂȚĂȚIREA CADRULUI LEGISLATIV

8.1. Proceduri și legislație - Reducerea barierelor pentru intrarea și menținerea în sistemul agriculturii ecologice (eliminarea reînnoirilor anuale, simplificarea formularelor, etc.) și pentru exportul produselor ecologice românești

Indicator de rezultat	Grupul țintă	Implementare	Finanțare
-----------------------	--------------	--------------	-----------

50 noi canale de distribuție/vânzare (din care 20 unități publice de catering), creșterea vânzărilor cu 20%

50 lanțuri scurte de distribuție	Consumatori (individuali, companii private, mediul public)	Asociații	Surse private
20 puncte de vânzare ecologice	Consumatori	Magazine private Asociații	Surse private CJ?
10 distribuitori sprijiniți	Distribuitori	OTIMMC AFIR CJ	MMACA MADR, CJ
2 rapoarte/an diseminate	Toți operatorii	Asociații ecologice USAMV	MADR POC Surse private
1 program de etichetare 10 unități beneficiare de etichetare	HoReCa	Asociații ecologice (FNAE, Bioterra)	MADR CJ Private

50 operatori care vor beneficia de servicii de cercetare-dezvoltare-inovare, 20 de inovații introduse pe piață

1 Centru de C&D 50 servicii de C&D	Inspectori de export & organisme de certificare	Institute C&D / Universități	MADR CJ Surse private
20 inovații introduse	Cercetători Producători	Institute C&D / Universități	POC MADR Surse private
10 inovații introduse	Cercetători Producători Distribuitori de inputuri	Institute C&D / Universități Entități private de C&D	POC MADR Surse private
10 inovații introduse	Cercetători Procesatori	Institute C&D / Universități Entități private de C&D	POC PN III

Impedimente reduse Număr crescut de operatori	Producători Procesatori Exportatori	MADR	
--	---	------	--

ARII PRIORITARE / MĂSURI

8.2. **Proceduri și legislație** - Implementarea adecvată a legislației care să sprijine funcționarea lanțului scurt de valoare (inclusiv accesul în supermarketuri)

8.3. **Achiziții** - Introducerea unei cote ecologice (5-10% pentru început) în achizițiile publice din sectorul de alimentație publică/ catering (în cantine publice proprii/ sau furnizori contractați pentru aprovizionarea școlilor, a grădinițelor, a spitalelor, etc)

9. DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE A ORGANIZAȚIILOR PUBLICE

9.1. **Servicii și informații (publice)** - Constituirea unui **Eco-barometru regional** - Rețea Regională, care să asigure serviciul integrat de monitorizare a sectorului ecologic și să furnizeze constant informații publice locale/regionale/ naționale/ europene, organizarea de evenimente informative comune între județe, etc.

9.2. **Servicii și informații (publice)** - Creșterea transparenței privind starea sectorului ecologic la nivel local/ regional coroborat cu informațiile la nivel național - publicarea de rapoarte/ publicații periodice privind starea sectorului ecologic la nivel regional și național, exemple de succes, recomandări tehnice, pentru orientarea producției și aprovizionării cu produse ecologice

9.3. **Înființarea Agenției BIO**, agenție publică în subordinea MADR, care să asigure sinergii la nivel teritorial cu toate organismele județene cu atribuții în acest sector / **Autoritate Națională de Reglementare a Produselor Ecologice** (pe modelul ANSVSA)

10. ÎNTĂRIREA COLABORĂRII DINTRE ORGANIZAȚIILE CU ATRIBUȚII ÎN DOMENIUL ECOLOGIC

10.1. **FOR Regional permanent ECO** (public-privat, pe lanțul de valoare) - pentru reprezentativitate, organizarea de consultări publice cu operatorii ecologici pe teme de interes, realizarea de sinergii în activități

10.2. **Institut Regional pentru Agricultură Ecologică** - colaborare între universități și institute de cercetare, experți publici și privați, pentru furnizarea de servicii de specialitate, teste și analize, resurse umane specializate

10.3. **Suținere financiară acordată asociațiilor cu specific agro-alimentar**, pentru desfășurarea de acțiuni care să dezvolte sectorul ecologic (finanțare pentru asigurarea de personal, spații și dotări, promovare, acțiuni specifice etc.)

10.4. **Înființarea și dezvoltarea asociațiilor de producători ecologici și a asociațiilor pe lanțul de valoare**, pentru produse specifice (finanțare pentru asigurarea de personal, facilități de birou, promovare, acțiuni specifice etc.)

Indicator de rezultat	Grupul țintă	Implementare	Finanțare
Vânzări eficiente	Producători Procesatori Distribuitori	MADR Magazine/ puncte de vânzare	
Cotă de 5% în sectorul public de alimentație/catering	Cotă de 5% în sectorul public de alimentație/ catering	MFP CJ Primării/ școli	

Date despre piață Informații publice	Operatori Publicul larg	DAJ	MADR
Date despre piață Informații publice	Operatori Publicul larg	DAJ	MADR
1 organism național	Experti publici	MADR	MADR

Sinergii îmbunătățite	Operatori Organisme publice ONG-uri C&D	Asociații (BIOTERRA, FNAE)	CJ MADR
Bază de date disponibilă Servicii, resurse umane	Producători Procesatori	ITAE? FNAE? Universități	Surse private? MADR POC POCU
10 asociații sprijinite	ONG-uri	Asociații agro-alimentare	MADR CJ
5 asociații ecologice sprijinite	ONG-uri	AFIR GAL-uri Asociații	PNDR CJ

Comitetul Regional de Reprezentanți SME Organics din Regiunea Nord-Vest, România

- **Autorități publice:** Direcțiile pentru Agricultură Județene Cluj, Sălaj și Bistrița-Năsăud și structurile asimilate: fostele Camere Agricole Cluj și Sălaj, ex - Departamentul de Inspecții Cluj, nominalizare din partea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale
- **Agenții guvernamentale:** Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale Cluj, nominalizat de AFIR Nord-Vest (Organism intermediar pentru majoritatea măsurilor PNDR)
- **Organisme de inspecție și certificare:** Ecoinspect și Ecocert Romania
- **Organizații de educație și cercetare:** USAMV Cluj-Napoca, Universitatea din Oradea (Facultatea de Mediu), Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Tehnologii Izotopice și Moleculare (INCDTIM Cluj-Napoca), Grup Școlar Alexandru Borza (liceu cu profil agricol)
- **Grupuri de Acțiune Locală (GALuri):** FNGAL - Federația Națională a Grupurilor de Acțiune

Locală, GAL Țara Oașului, GAL Maramureș Vest, GAL Poarta Apusenilor, GAL Poarta Transilvaniei, GAL Ținutul Haiducilor, GAL Valea Someșului

- **Asociații cu profil ecologic:** FNAE - Federația Națională pentru Agricultură Ecologică, BIOTERRA - Asociația Bioagricultorilor din România
- **Asociații cu profil agro-alimentar și clustere:** Cluster AgroTransilvania, ACCPA Crișana - Asociația pentru Cercetarea și Promovarea Produselor Agroalimentare Crișana, Slow Food Transilvania, Cluster Gusturi Transilvane, Cluster Cluj IT (cu două companii membre cu soluții pentru comercializarea on-line a produselor agricole)
- **Comercianți și producători de produse ecologice:** BioHolistic, CasaBIO, Taf Presoil (Luna Solai)

ORGANIZAȚII SUPORT

IFOAM-EU, Federația Internațională pentru Agricultură Ecologică

FiBL - Institutul de Cercetare pentru Agricultură Ecologică, Elvetia;

Federația Internațională pentru Agricultură Ecologică, Bruxelles

Centru de Cercetare pentru Agricultură Ecologică UK (Organic Research Center UK)

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

A.R.A.D. - Asociația Română pentru Agricultură Durabilă

Asociația BIO Romania

APIA Cluj - Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură

Operatori certificați din Regiunea Nord-Vest

LISTA DE ACRONIME:

ADR NV - Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Vest

AFIR - Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale

APIA - Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură

BIOTERRA - Asociația Bioagricultorilor din România

CJ - Consilii Județene

DAJ - Direcții pentru Agricultură Județene

FNAE - Federația Națională de Agricultură Ecologică

GAL - Grup de Acțiune Locală

ITAE - Institutul Tehnologic pentru Agricultură Ecologică (ONG)

MADR - Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

MFP - Ministerul Finanțelor Publice

MMACA - Ministerul pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenariat

OTIMMC - Oficiul Teritorial pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie

PNDR - Planul Național de Dezvoltare Rurală

PAC - Politica Agricolă Comună

POC - Programul Operațional Competitivitate

POCU - Programul Operațional Capital Uman

POR - Programul Operațional Regional

USAMV - Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară

SPRIJIN PENTRU PRODUCĂTORII DE PRODUSE ECOLOGICE DIN EUROPA

Noua politică agricolă comună (PAC)

Începând din 2015, statele membre ale UE trebuie să utilizeze 30% din plățile directe pentru finanțarea agricultorilor în scopul derulării de practici agricole durabile (ecologizare).

Dacă sunteți agricultor în domeniul producției ecologice, nu veți fi nevoiți să vă schimbați practicile pentru a vă conforma cerințelor de ecologizare.

PAC

Programe de dezvoltare rurală (2014-2020)

Reînnoirea sprijinului oferit agricultorilor activi pentru trecerea la practici agricole ecologice și pentru menținerea acestora.

Totodată, statele membre pot oferi sprijin suplimentar agricultorilor și operatorilor din domeniul producției ecologice printr-o serie largă de oportunități flexibile de finanțare, între care: cooperarea la nivelul lanțului alimentar pentru stimularea inovării; dezvoltarea de sisteme de calitate pentru produsele agricole; înființarea de grupuri sau organizații de producători etc.

ECOLOGIZARE

Informații privind agricultura ecologică în cadrul noii PAC

Asociațiile din agricultura ecologică, sindicatele agricole, organizațiile de mediu și alte părți interesate sunt eligibile pentru cofinanțare din partea UE în sprijinul comunicării referitoare la agricultura ecologică din cadrul noii PAC în rândul publicului, agricultorilor și al altor părți active din zonele rurale.

ECOLOGIA ÎN ȘCOLI

Programul de încurajare a consumului de fructe și legume în școli (SFVS) și Programul de distribuire a laptelui în școli (SMS)

Programele voluntare cu fonduri UE, care permit școlilor să achiziționeze produse ecologice și să integreze teme legate de producția ecologică.

Această posibilitate de finanțare consolidează legăturile dintre elevi și agricultura ecologică și contribuie la asigurarea pe termen lung a cererii de produse ecologice.

PROMOVARE

Promovarea agriculturii ecologice a UE

Finanțarea acordată de UE organizațiilor comerciale/interprofesionale pentru sprijinirea creșterii gradului de conștientizare în rândul consumatorilor cu privire la sigla, producția și controalele ecologice din UE.

Sunt avute în vedere toate tipurile de activități de promovare de pe piața internă și din țările din afara UE. De obicei, UE finanțează maximum 50%, solicitantul minimum 20%, iar statele membre cofinanțează restul.

Agricultură și dezvoltare rurală

DEZVOLTARE RURALĂ

ACVACULTURĂ

Măsurile în sectorul maritim și al pescuitului

Sprijin pentru transformarea producției acviculturale convenționale în producție ecologică prin intermediul Fondului european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM).

INOVARE

Cercetare și inovare

Sprijin pentru stimularea colaborării între grupurile de agricultori, cercetători, consilieri, întreprinderi, ONG-uri etc., din zonele rurale în cadrul proiectelor inovatoare prin intermediul parteneriatului european pentru inovare în agricultură (EIP-AGRI). Finanțarea este furnizată prin FEADR și Orizont 2020, cel mai important program al UE în materie de cercetare și inovare.

ORIZONT 2020

AGENȚIA DE DEZVOLTARE REGIONALĂ NORD-VEST
Cluj-Napoca, Calea Dorobanților nr. 3
0040 264 431550 ; 0040 264 439222
secretariat@nord-vest.ro

www.nord-vest.ro
[@AgentiadeDezvoltareRegionalaNordVest](https://twitter.com/AgentiadeDezvoltareRegionalaNordVest)
[#ADRNordVest](https://twitter.com/ADRNordVest)

<https://www.interregeurope.eu/smeorganics/>
[@SMEorganics](https://twitter.com/SMEorganics)
[#SMEorganics](https://twitter.com/SMEorganics)

„Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României”.